

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Viru Maakohus
Määruse tegemise aeg ja koht	24. oktoobril 2008.a, Narva kohtumaja
Kriminaalasja number	1-08-12283 (08240100305)
Kohtunik	Galina Jasnjuk
Kohtuistungi sekretär	Tatjana Aleksejeva
Prokurör	Aivar Lembit
Kriminaalasi	A Š suhtes psühhiaatrilise sundravi kohaldamises õigusvastases teos KarS § 263 p 1,3 järgi
Isik, kelle suhtes sundravi kohaldamist menetletakse	A Š Elukoht XXX, isikukood 38911262211, kodakondsuseta, põhiharidus, emakeel – vene keel, ei tööta. Varasem karistatus: puudub Tökend – elukohast lahkumise keeld alates 04.02.2008.a.
Kaitsja	Vandeadvokaat Antonina Belõševa

RESOLUTSIOON

Lõpetada kriminaalmenetlus A Š suhtes seoses kriminaalmenetluse aluse puudumisega.

Kohaldada A Š suhtes sundravi kuni tema tervenemiseni või ohtlikkuse äralangemiseni.

Suunata A Š sundravile üldtüüpi psühhiaatriaiglasse (SA Viljandi Haigla).

A Š viibis vahi all vastavalt KrMS § 217 lg 1 alates 02.02.2008.a kuni 04.02.2008.a, s.o 3 (kolm) päeva.

A Š valitud tõkend – elukohast lahkumise keeld, tühistada määruse jõustumisel.

Asitõend – musta värvi teksapüksid, mis asub Ida Politseiprefektuuris, tagastada omanikule A Š või tema emale J Š (XXX).

Kohtupsühhiaatria ekspertiisi läbiviimisega seotud kulud summas 7080 (seitse tuhat

kaheksakümmend) krooni, kohtuarstliku ekspertiisi läbiviimisega seotud kulud summas 2875 (kaks tuhat kaheksasada seitsekümmend viis) krooni, kaitsja Antonina Belõševa poolt eeluurimisel osutatud õigusabi kulud summas 1982 (üks tuhat üheksasada kaheksakümmend kaks) krooni 40 senti, kaitsjale kriminaaltoimiku koopiategemise eest 77 (seitsekümmend seitse) krooni, kohtuistungil kaitsja Antonina Belõševa poolt osutatud õigusabi kulud summas 1357 (üks tuhat kolmsada viiskümmend seitse) krooni jätta riigi kanda.

Edasikaebamise kord

Määrusele võib esitada kümne päeva jooksul alates päevast, mil isik sai vaidlustatavast kohtumäärusest teada või oleks pidanud teada saama, määruskaebuse Viru Ringkonnakohtule Viru Maakohtu Narva kohtumaja kaudu.

Maakohus tuvastas

Kriminaalasjas nr 08240100305 alustati menetlus 01.02.2008.a KarS § 263 p 1,3 tunnustel selles, et 31.01.2008.a kella 22.45 paiku Sillamäel, Tškalovi maja nr 4 juures tundmatu isik, noaga ähvardades, tekitas kehavigastusi A R , sünd. XXX.a.

Kriminaalmenetluse kohtueelsel uurimisel selgitati, et A Š , kohanud 31.01.2008.a kella 22.30 paiku Sillamäel, Kesk tänaval linna ujula juures A R ja V K , läks nende järele kakluse provotseerimise eesmärgil. XXX maja juures, kus elab K , Š hakkas sõnaliselt kaklust provotseerima. Pärast seda, kui R proovis situatsiooni rahulikult lahendada, alustas Š rüseluse ja nähes, et R on temast füüsiliselt tugevam, võttis ta välja tema kaasas oleva noa ja lõi sellega kahel korral R , tekitades talle torke-lõikevigastuse vasakul pool seljas ja torke-lõikevigastuse vasakul reiel. Peale seda Š varjus sündmuskohalt, visanud noa tundmatusse kohta. R oli toimetatud Kohtla-Järve haiglasse, kus viibis ravil.

A Š poolt on pandud toime KarS § 263 p 1,3 ettenähtud süüteo koosseisuga teod.

Samuti tehti kohtueelses menetluses ka kindlaks, et A Š on arvel psühhiaatri juures skisotüüpiliste häirete puhul. A Š on läbi viidud ambulatoorne kohtupsühhiaatriline ekspertiis. 24.04.2008.a kohtupsühhiaatrilise ekspertiisi aktist nr 14 nähtub, et A Š põeb mõttekäigu skisotüüpset häiret, sisemiste seoste ja ilmingute mõistmise häireid, oma rolli ühiskonnas selget alahindamist. Inkrimineeritava kuriteo pani toime meeleolu patoloogiliste muutuste tõttu ning ei olnud võimeline andma aru oma tegudele, neid juhtima ja õigesti hindama. Seetõttu peab A Š tunnistama süüdimatuks ja saata sundravile psühhiaatria haiglasse.

Kohus ei kutsunud kohtuistungile A Š .

Kohus leiab, et A Š poolt toime pandud ja karistusseadustikus sätestatud õigusvastane tegu on tõendatud järgmistega:

- kannatanu A R kinnitas kohtus oma eeluurimisel antud ütluste õigsust selles, et 31.01.2008.a kella 22.00 paiku läks oma neiu V K koju saatma, ta elab aadressil XXX. Tules sissekäigu juurde, kus elab V , teda hõikas noormees, kes karjus „EMO“. See noormees tuli nende järele Kesk tänavale ujula juures. Noormees küsis, miks ta on niimoodi riides ning hakkas võtma enda tumedat värvi kapuutsi ja jope seljast ja võttis poosi, et kakelda. Hakkas liikuma kannatanu poole. Kannatanu haaras ta kätest kinni, seistes tema selga taga. Noormees sai kannatanu käest lahti ja kannatanu tundis, et noormees lõi temale vastu selga, tundis lööki ja kuulis katkirebiva materjali kärinat. Peale lööki noormees hakkas tagurdama enda maha pillatud jope juurde, kannatanu nägi tema vasakus käes nuga laia teraga ja kitsa otsaga. Noormees haaras maast jope ning jooksis mööda Tškalovi tänavat bussijaama poole. Kannatanu tundis, et mööda jalga hakkas miski soe jooksuma. Lööki vastu

jalga ta ei mäleta. Noormehe kannatanu tundis ära, nad õppisid koos K K kuni 9.klassini. Noormehe perekonnanimi on Š . Kunagi mingeid konflikte Š ei olnud. Miks Š tuli kannatanule noaga kallale, ta ei tea. Tsiviilhagi Š vastu ei oma.

- tunnistaja V K kinnitas kohtus oma eeluurimisel antud ütluste õigsust selles, et 31.01.2008.a kella 22.45 paiku tunnistaja koos A R läks mööda majast XXX. Neid äkki hõikas noormees. Noormees jooksis nende juurde, võttis seljast oma jope, pigistas käed rusikasse ja tegi R ettepaneku rüseleda. R rääkis talle midagi ja lükkas tema käed kõrvale, kuid noormees jätkas rusikatega vehkimist. Pärast noormees võttis oma jope maast ja jooksis mööda Tškalovi tänavat bussijaama poole. Tunnistaja nägi verd R kätel, ka reie piirkonnas läbi teksade immitstes verd, jope selja pealt oli katki ja tuli verd. Sel ajal, kui nad ootasid kiirabi, A R ütles, et ta tunneb seda poissi, tema perekonnanimi on Š , nad õppisid koos 9 aastat paralleelklassis K K s. Tunnistaja ei näinud mingit eset noormehe käes.
- tunnistaja J Š seletas kohtus, et 31.01.2008.a õhtul tuli Š tema koju ning rääkis mingisugustest probleemidest noormehega, et nad kaklesid ning Š teda lõi noaga. Enne seda nad sõimasid. Š sõnul, ta teab, et Š ei meeldinud see, kuidas oli noormees riides. Kui noormees haaras kinni Š õlgadest kinni, ta lõi ta noaga jalga. Varem elasid Š koos, nagu perekond. Praegu kohtub temaga harva. Ta õpib K , elab vanematega koos. Š oli sageli äkiline. Ta pöördus arstiabi saamiseks. Ta on ravil haiglas kolme kuu jooksul.
- tunnistaja J Š andis kohtule ütlused selle kohta, et tema poeg A Š lõi noaga kannatanu jalga. Poja sõnadelt ta teab, et poeg läks kannatanust mööda, nimetas kannatanut halvustavalt, kannatanu haaras poja õlgadest kinni. Üks aasta tagasi poeg oli ravil psühhiaatriaosakonnas. Praegu poeg õpib.
- äratundmiseks esitamise protokoll fototabelitega (t.l. 23-28);
- ütluste ja olustiku seostamise protokoll fototabelitega (t.l. 41-47);
- asitõendi vaatlusprotokoll fototabeliga (t.l. 54-61);
- ekspertiisi aktiga nr 29 on tuvastatud, et A R vigastused on tekitatud terava vägivalla toime löökidest teravaotsalise esemega, võib olla ajal, mis on märgitud määruses – 31.01.2008.a. Pindmine torke-lõikevigastus vasakul pool seljal ei ole eluohtlik ning tavalises korral põhjustab lühiajalise tervisekahjustuse kestusega rohkem kui 4 päeva, kuid vähem kui 4 nädalat. Torke-lõikevigastus vasakul reiel ei ole eluohtlik ning tavalises korras põhjustab pikaajalise tervisekahjustuse kestusega rohkem kui 4 nädalat, kuid vähem kui 4 kuud (t.l.64-66);
- SA Ahtme Haigla tõendiga. Tõendist võib näha, et A Š on pöördunud psühhiaatrilise abi saamiseks skisotüüpiliste häirete puhul (t.l.71);
- Kohtupsühhiaatria ekspertiisi akti nr 14 kohaselt A Š põeb mõttekäigu skisotüüpset häiret, sisemiste seoste ja ilmingute mõistmise häireid, oma rolli ühiskonnas selget alahindamist. Inkrimineeritava kuriteo pani toime meeolelu patoloogiliste muutuste tõttu ning ei olnud võimeline andma aru oma tegudele, neid juhtima ja õigesti hindama. Seetõttu on komisjon arvamusel, et uuritavat peab tunnistama süüdimatuks ja saata ta sundravile psühhiaatriahaiglasse. (t.l.80-81).

Kohtuistungil prokurör leidis, et A Š teod on tõendatud toimiku materjalidega ja kohtuliku uurimisega. A Š tegude kvalifikatsioon KarS § 263 p 1,3 järgi leidis kohtuistungil kinnituse. Süütegude toimepanemine on tõendatud toimiku materjalidega: kannatanu ja tunnistajate ütlustega

ning kohtulikul uurimisel uuritud toimiku materjalidega. Kohtupsühhiaatrilise ekspertiisi aktiga nr 14 tunnistati, et A Š pöeb mõttekäigu skisotüüpset häiret, sisemiste seoste ja ilmingute mõistmise häireid, oma rolli ühiskonnas selget alahindamist. Inkrimineeritava kuriteo pani toime meeolelu patoloogiliste muutuste tõttu ning ei olnud võimeline andma aru oma tegudele, neid juhtima ja õigesti hindama. Seega palus prokurör kohaldada KarS § 86 sätteid ning teha määruse üldtüübi psühhiaatrihaiglasse, A Š sundravile saatmisest. Kriminaalmenetlus A Š suhtes tuleb lõpetada. Prokurör arvab ka, et A. Š on ohtlik ühiskonnale ning vajab sundravi kohaldamist.

Kannatanu on prokuröriga nõus.

Kaitsja avaldas, et A Š süü KarS § 263 p 1,3 järgi on tõendatud kannatanu ja tunnistajate ütlustega, kogutud kriminaalasja materjalidega. Kriminaalasja materjalides on kohtupsühhiaatrilise akt, mille kohaselt pöeb Š mõttekäigu skisotüüpset häiret, sisemiste seoste ja ilmingute mõistmise häireid, oma rolli ühiskonnas selget alahindamist. Ta ei andnud aru oma tegudele ega suutnud neid juhtida. Seega palus kaitsja kohaldada KarS § 86 sätteid ning suunata ta sundravile üldtüübi psühhiaatrihaiglasse. Kriminaalmenetlus A Š suhtes tuleb lõpetada. Kriminaalmenetluse kulud jätta riigi arvel.

Maakohtu seisukoht

Kohus tuvastas kriminaalasjas kogutud tõenditega, et A Š pani toime KarS § 263 p 1,3 sätestatud õigusvastase teo. Kvalifitseerimine on õige. Kohtul ei ole alust kahelda kannatanu R , tunnistajate K , Š , S ütluste usaldusväärsuses, kuna need on teiste toimiku materjalidega ja omavahel vastavuses.

Vastavalt 24.04.2008.a kohtupsühhiaatrilise ekspertiisi nr 14 arvamusele on tuvastatud, et A Š pöeb mõttekäigu skisotüüpset häiret, sisemiste seoste ja ilmingute mõistmise häireid, oma rolli ühiskonnas selget alahindamist. Ta pani õigusvastase teo toime, olles süüdimatus seisundis, kuna ta ei andnud aru oma tegudele ega suutnud neid juhtida. A. Š tuleb saata sundravile psühhiaatrihaiglasse. Seega leiab kohus, et ei saa A Š kriminaalvastutusele võtta.

KrMS § 199 lg 1 p 1 kohaselt tuleb kriminaalmenetlus A Š suhtes lõpetada, kuna puudub kriminaalmenetluse alus.

KarS § 86 lg 1 kohaselt kui isik on pannud õigusvastase teo toime süüdimatus seisundis ning ta on oma teo ja vaimse seisundi tõttu ohtlik endale ja ühiskonnale ning vajab ravi, määrab kohus talle psühhiaatrilise sundravi.

Kriminaalasja arutamises asub kohus seisukohal, et A Š on ohtlik ühiskonnale ning järelikult vajab psühhiaatrilise sundravi kohaldamist, seega tuleb A Š suhtes KrMS § 402 lg 1 kohaselt kohaldada psühhiaatrilist sundravi.

Kohus leiab, et kriminaalasjas ekspertiisi läbiviimisega ja kaitsja osavõtuga seotud kulud tuleb jätta riigi kanda vastavalt KrMS § 183.

Kohus teeb kohtumääruse tuginedes eeltoodule ja juhindudes KrMS §-st 402 lg 1.

Galina Jasnjuk
Kohtunik